

Maastricht, 3 februari 2026

Zaaknummer 2025.464

UITSpraak van het College van Beroep voor de Examens inzake het beroep van student [REDACTED] woonachtig te [REDACTED] ([REDACTED] hierna te noemen appelland, tegen het besluit van 22 oktober 2025 van de examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (hierna: FdR) van de Universiteit Maastricht, hierna te noemen verweerder, inhoudende het niet verlenen van een vrijstelling voor het vak IER4022: International Humanitarian Law.

TEN AANZIEN VAN DE PROCEDURE EN DE FEITEN

1. Bij e-mailbericht van 24 november 2025, via het Complaints Service Point (hierna: CSP) ingekomen bij het CBE op 25 november 2025, tekent appelland beroep aan tegen het besluit van verweerder, welk besluit betrekking heeft op het niet verlenen van een vrijstelling voor het vak IER4022: International Humanitarian Law (hierna: het bestreden besluit). Dit besluit dateert van 22 oktober 2025.
2. Bij e-mailbericht van 25 november 2025 bevestigt het CBE de ontvangst van het beroep aan appelland.
3. Bij e-mailbericht van 25 november 2025 zendt het CBE het beroep van appelland door naar verweerder voor schikking en verweer. In dit bericht verzoekt het CBE verweerder om het CBE vóór 16 december 2025 te informeren over de minnelijke schikking. Mocht er niet worden gekomen tot een minnelijke schikking merkt het CBE daarin reeds op dat onderhavig beroep behandeld zal worden in de zitting van het CBE op 12 januari 2026 en dat dientengevolge uiterlijk op 6 januari 2026 het verweerschrift door verweerder moet zijn ingediend bij het CBE.
4. Bij e-mailbericht van 12 december 2025 informeert verweerder het CBE dat er niet is gekomen tot een minnelijke schikking.
5. Bij e-mailbericht van 6 januari 2026 wordt door verweerder het verweerschrift verstrekt aan het CBE.
6. Bij e-mailbericht van 6 januari 2026 wordt door het CBE het verweerschrift van verweerder verstrekt aan appelland.
7. Het beroep is behandeld ter zitting van het CBE op 12 januari 2026, waarbij appelland is verschenen. Namens verweerder is verschenen [REDACTED].

STANDPUNTEN PARTIJEN

8. Ter toetsing ligt voor de vraag of de commissie in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het CBE overweegt daartoe, gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.
9. Appelland stelt in het beroepschrift dat het bestreden besluit in strijd is met het Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio (hierna het Lissabon Verdrag). Ten eerste stelt appelland dat het bestreden besluit in strijd is met artikel V.1 van het Lissabon Verdrag. Volgens appelland volgt uit dit artikel dat een in een andere verdragsstaat afgerond vak erkend dient te worden, en is het aan verweerder om dit te weerleggen door substantiële inhoudelijke verschillen tussen het reeds afgeronde vak en het vak waar een

vrijstelling voor wordt aangevraagd aan te tonen. Het feit dat verweerder enkel aangeeft dat het een gebonden keuzeblok betreft, volstaat volgens appelland niet om zulke inhoudelijke verschillen aan te tonen.

10. Ten tweede stelt appelland dat het bestreden besluit in strijd is met artikel III.1 van het Lissabon Verdrag omdat dit artikel volgens hem het recht geeft op een eerlijke en zorgvuldige beoordeling van de gevraagde vrijstelling. Appelland betoogt dat dit in het bestreden besluit niet het geval is, nu het besluit de vrijstelling niet te verlenen enkel gebaseerd is op het feit dat er sprake is van een gebonden keuzeblok.
11. Ten derde stelt appelland dat het bestreden besluit in strijd is met artikel III.5 van het Lissabon Verdrag. Dit artikel behelst volgens appelland dat het besluit een verzoek om vrijstelling niet te honoreren dient te worden gemotiveerd. Bij voorbaat geen vrijstelling toekennen voor gebonden keuzeblokken staat hier volgens appelland haaks op.
12. Ten vierde stelt appelland dat het bestreden besluit in strijd is met artikel III.4 van het Lissabon Verdrag omdat volgens appelland hieruit de verplichting volgt dat regelgeving inzake de erkenning van reeds behaalde vakken studenten niet mag tegenwerken. Volgens appelland betekent dit artikel dat studenten niet verplicht mogen worden om vakken of opleidingen opnieuw te volgen als daar geen goede reden voor is.
13. Tot slot stelt appelland dat zowel Nederland als Duitsland lid zijn van de European Higher Education Area (hierna: EHEA). Doordat beide landen lid zijn van de EHEA, dient verweerder, volgens appelland, vakken van vergelijkbare kwaliteit, studiedruk en leerdoelen in beginsel te erkennen. Appelland betoogt dat, nu het in Duitsland behaalde vak geaccrediteerd is door een zich in de EHEA bevindende instelling, de erkenning verondersteld dient te worden, tenzij het tegendeel bewezen kan worden. Dat de kwaliteit van het onderwijs wordt gewaarborgd vloeit volgens appelland voort uit het feit dat zowel Nederland als Duitsland onderworpen zijn aan de Standards and Guidelines for Quality Assurance van de EHEA.

Appelland verzoekt het CBE dan ook het bestreden besluit te heroverwegen.

14. Verweerder stelt dat het beroep van appelland ongegrond is. Ten eerste stelt verweerder dat artikel 52, zevende lid, van de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleidingen Nederlands Recht, Fiscaal Recht, International and European Tax Law, European Law School, Globalisation and Law, International Laws, Recht en Arbeid; en Forensica, Criminologie en Rechtspleging van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid (hierna: OER) stelt dat er geen vrijstellingen worden verleend voor gebonden keuzeblokken. Verweerder betoogt dat de reden hiervoor is dat studenten andere gebonden keuzeblokken kunnen kiezen. Verweerder ziet geen aanleiding om aan te nemen dat artikel 52, zevende lid, van de OER strijd oplevert met de WHW omdat de WHW het beleid inzake vrijstellingen niet specificeert. In aanvulling hierop geeft verweerder aan dat het verlenen van een vrijstelling een discretionaire bevoegdheid betreft en er dan ook geen verplichting bestaat een vrijstelling te verlenen.
15. Ten tweede stelt verweerder dat een beroep op artikel V.1 van het Lissabon Verdrag niet mogelijk is omdat het hier enkel een inspanningsverplichting voor staten betreft. Uit een eerdere uitspraak van het CBE (2020.206) blijkt dat hoofdstuk V van het Lissabon Verdrag is geformuleerd als inspanning van de staten om gevolg te geven aan de daarin opgenomen bepalingen waarvan duidelijk is dat deze nadere invulling en concretisering vergen en zich om die reden niet lenen voor rechtstreekse toepassing.
16. Naar aanleiding van bovenstaande, concludeert verweerder dat het bestreden besluit in stand kan blijven.

VERSLAG TER ZITTING D.D. DATUM HOORZITTING

17. De standpunten van partijen worden herhaald. Ten aanzien van de door verweerder aangehaalde eerdere uitspraak van het CBE geeft appelland aan dat het feit dat er geen direct beroep kan worden gedaan op hoofdstuk V van het Lissabon Verdrag dit volgens hem niet betekent dat dit

hoofdstuk irrelevant is voor de beoordeling van zijn aanvraag. Volgens appelland blijft verweerder bij het uitoefenen van haar discretionaire bevoegdheden gebonden aan de kern van het Lissabon Verdrag en mag verweerder de vrijstelling niet weigeren zonder een inhoudelijke onderbouwing.

18. Appelland stelt in aanvulling op zijn beroepschrift verder dat artikel III.3 van het Lissabon Verdrag de bewijslast van het verschil tussen vakken expliciet bij verweerder legt. Appelland stelt dat indien hij de specialisatie Human Rights zou hebben gekozen, hij wel in aanmerking zou kunnen komen voor een vrijstelling voor het vak International Humanitarian Law, en dat hieruit de onredelijke formele benadering van verweerder zou blijken. De modules van het vak International Humanitarian Law aan de FdR en het door appelland in Duitsland afgeronde vak International Humanitarian Law zijn volgens appelland qua inhoud identiek. Volgens appelland is de formele benadering door verweerder exact hetgeen het Lissabon Verdrag beoogt weg te nemen. Volgens appelland blijkt dit tevens uit artikel II.1, tweede lid, van het Lissabon Verdrag dat stelt dat beoordeling van de erkenning van een ander vak dient plaats te vinden op basis van opgedane kennis en vaardigheden.
19. Verweerder stelt dat het bestreden besluit is genomen op grond van artikel 52, zevende lid, van de OER, welk artikel volgens verweerder duidelijk aan studenten wordt gecommuniceerd. Verweerder voert aan dat er voldoende alternatieve gebonden keuzeblokken beschikbaar zijn waaruit appelland kan kiezen, zodat geen vrijstellingen worden verleend voor gebonden keuzevakken. Daarnaast betoogt verweerder dat dit beleid consequent wordt toegepast, in die zin dat voor niet-gebonden keuzeblokken wél vrijstellingen worden verleend, waaronder ook aan appelland zelf.
20. Tevens beroept verweerder zich wederom op het feit dat het verlenen van een vrijstelling een discretionaire bevoegdheid betreft, en dat de WHW ook verder niets aangeeft over de verplichting tot het uitvoeren van een inhoudelijke beoordeling. Verweerder stelt dan ook niet in strijd te hebben gehandeld met het toepasselijk recht, nu uit jurisprudentie van het CBE blijkt dat hoofdstuk V van het Lissabon Verdrag niet een ieder verbindend is. Naar aanleiding van de vraag van het CBE bevestigt verweerder dat zij de vrijstelling dan ook niet inhoudelijk heeft beoordeeld.
21. Appelland benadrukt tot slot dat het bestreden besluit niet in strijd is met de OER, maar dat volgens hem de OER wel in strijd is met hoofdstuk V van het Lissabon en zodoende afbreuk doet aan de vereiste implementatie van internationaal recht.

BEOORDELING

22. Ter toetsing ligt de vraag voor of verweerder in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het CBE overweegt daartoe, gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.
23. Alvorens over te gaan tot voornoemde toetsing, stelt het CBE vast dat het bestreden besluit is genomen op 22 oktober 2025, te weten: het niet verlenen van een vrijstelling voor het vak IER4022: International Humanitarian Law. Het beroepschrift is derhalve tijdig ingediend. Voorts constateert het CBE dat voldoende belang aanwezig is voor het behandelen van het voorliggende beroep.
24. Appelland is van mening dat artikel 52, zevende lid OER, waarin wordt aangegeven dat er geen vrijstelling wordt verleend voor een gebonden keuzeblok, in strijd is met hoofdstuk V van het Lissabon Verdrag, dat kortgezegd stelt dat het niet honoreren van een vrijstelling dient te worden gemotiveerd op grond van inhoudelijke beoordelingscriteria.
25. Volgens jurisprudentie van het CBE, waaronder de uitspraak (2020.206), bevat het Lissabon Verdrag geen een ieder verbindende bepalingen als bedoeld in artikel 93 van de Grondwet. Het CBE stelt vast dat het Lissabon Verdrag, gelet op zijn bewoordingen en doelstelling, is gericht tot de verdragsluitende staten en hen verplicht passende uitvoeringsmechanismen te ontwikkelen om de daarin neergelegde beginselen te effectueren, zoals ook blijkt uit de preambule. Dit geldt eveneens voor hoofdstuk V van het Lissabon Verdrag, dat uitgaat van een inspanningsverplichting en bepalingen bevat die nadere uitwerking in nationaal recht behoeven. Deze bepalingen lenen zich derhalve niet voor rechtstreekse toepassing door bestuursorganen. Nu geen sprake is van een ieder verbindende verdragsbepalingen, bestaat er geen grond om artikel 52, zevende lid, van de OER

buiten toepassing te laten op grond van artikel 94 van de Grondwet. Het beroep op onverenigbaarheid met het Lissabon Verdrag faalt derhalve.

26. Nu de verdragsrechtelijke beroepsgrond van appellant niet slaagt, komt het CBE toe aan de vraag wie bevoegd is te beslissen over het verlenen van vrijstellingen en welke toetsingsruimte het CBE daarbij toekomt. Op grond van artikel 7.12, tweede lid, van de WHW heeft de examencommissie tot taak te waarborgen dat een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een graad. Het vaststellen of een vrijstelling kan worden verleend, betreft bij uitsteking een beoordeling van het kennen en kunnen van de student. Ingevolge artikel 7.12b, eerste lid, aanhef en onder d, van de WHW berust deze bevoegdheid bij de examencommissie. Het verlenen van een vrijstelling betreft een discretionaire bevoegdheid, hetgeen betekent dat de examencommissie de bevoegdheid heeft een vrijstelling te verlenen, maar daartoe niet verplicht is¹. Het CBE toetst dergelijke beslissingen terughoudend en treedt niet in de plaats van het inhoudelijk oordeel van de examencommissie.
27. Daarnaast bepaalt artikel 7.12b, derde lid, van de WHW dat verweerder regels vaststelt omtrent het verlenen van vrijstellingen. Artikel 52, zevende lid, van de OER, waarin wordt aangegeven dat er geen vrijstellingen worden verleend voor gebonden keuzeblokken, vindt zijn grondslag in deze wettelijke bepaling. Zoals reeds weergegeven in overweging 19 kunnen studenten zelf kiezen uit een reeks gebonden keuzeblokken zodat er juist om die reden dan ook geen vrijstellingen voor gebonden keuzeblokken worden verleend.
28. Gelet op hetgeen is overwogen in rechtsoverweging 26, is het CBE niet bevoegd om een inhoudelijk oordeel te geven over de wenselijkheid of redelijkheid van deze regeling. Dan zou zij immers in de bevoegdheid van de examencommissie treden. Wel stelt het CBE vast dat artikel 52, zevende lid, van de OER berust op een toereikende wettelijke grondslag en niet in strijd is met het nationale recht.
29. In hetgeen appellant heeft aangevoerd, ziet het CBE ook geen overige aanknopingspunten om te oordelen dat het besluit niet zorgvuldig of in strijd met enige rechtsregel of enig rechtsbeginsel tot stand is gekomen.
30. Nu het CBE niet is gebleken van overige feiten of omstandigheden die kunnen leiden tot gegrondheid van het beroep, oordeelt zij als hieronder aangegeven.

---

¹ ABRvS 17 april 2024, ECLI:NL:RVS:2024:1601 (r.o. 6.1).

UITSpraak

Het College van Beroep voor de Examens beslist op grond van artikel 7.61 WHW als volgt.

Het college:

- I. verklaart het beroep van appellant ongegrond en
- II. zendt afschrift van deze uitspraak aan partijen.

Aldus besloten door het College van Beroep voor de Examens, bestaande uit:

- [redacted] voorzitter
- [redacted] en
- [redacted], leden

In aanwezigheid van [redacted], secretaris, in vergadering bijeen op 12 januari 2026.

Het College van Beroep
voor de Examens,

de secretaris,

[redacted]

de voorzitter,

[redacted]

Voor eensluidend afschrift,

[redacted]

c.c. - partijen

Tegen een beslissing van het College van Beroep voor de Examens kan door een betrokkene binnen 6 weken na verzending van deze beslissing beroep ingesteld worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Gelieve daarbij uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres te vermelden.

Het griffierecht van bedraagt 53 Euro.

Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken